

Перелік питань до заліку
з дисципліни «Організація праці менеджера»

1. Предмет, структура та зміст дисципліни “Організація праці менеджера” як наукової дисципліни й методи її пізнання.
2. Значення вивчення та завдання дисципліни “Організація праці менеджера”, її зв’язок з іншими дисциплінами.
3. Поняття організації праці, діяльності; соціальні й економічні аспекти праці. Структура суспільної праці, її суперечності. Функції суспільної праці. Зміст, характер і форми праці.
4. Праця як одна з головних підсистем системи суспільства, як процес доцільної діяльності людини. Цінність праці.
5. Поняття організації. Теорія організації А. Богданова.
6. Процеси, що організують і дезорганізують діяльність. Організація як функція управлінської діяльності.
7. Життєдіяльність і діяльність людини. Особливості діяльності. Структура діяльності.
8. Основні категорії теорії організації праці та їх взаємозв’язок.
9. Поняття закону, принципу, методу. Загальні закони управління: цілепокладання, різноманітності, руху (зміни), зворотного зв’язку, гармонії, зростання ентропії тощо).
10. Закони, що “керують людиною”: єдності біологічного та соціального в людині, єдності свідомого та несвідомого в її поведінці. Зміст і механізм прояву законів управління.
11. Закони, що “керують людиною”: послідовності розвитку; відносності поведінки; кумулятивного впливу зовнішніх чинників; інертності людських систем (інертності, установки, домінанти); зв’язку із зовнішнім середовищем (урівноважування, відповідності вимогам середовища, адаптації).
12. Закони, що “керують людиною”: соціально-психологічні (визначальна роль традицій і звичаїв, вплив соціальних норм, групи Рингельмана, еталонної групи, опору неповазі, негативної дії надмірної регламентації). Зміст і механізм прояву законів управління.
13. Закони, що “керують людиною”: біопсихічні закони (рефлекторного відображення характеру діяльності, економії сил, що випереджає відображення дійсності, очікуваного корисного ефекту, впливу емоцій, вольової детермінації поведінки людини). Зміст і механізм прояву законів управління.
14. Закони, що діють у сфері організації управління: нелінійності управління організаційними системами; залежності організаційних форм управління від структури організації, матеріально-технічної бази й умов управління; єдності організаційно-методологічних основ на всіх рівнях ієрархії управління; збереження пропорційності й оптимального співвідношення всіх елементів системи управління. Зміст і механізм прояву законів управління.

15. Закони, що діють у сфері організації управління: сумісності систем управління супідрядних організацій і тих, що взаємодіють; поділу праці; зміни праці; інтеграції; гомеостазу тощо. Зміст і механізм прояву законів управління.

16. Поняття про принципи управління, їх еволюція. Принципи як вимоги об'єктивних законів управління та правила їх дотримання в практичній діяльності.

17. Класифікація принципів і методів праці, загальна характеристика принципів організації праці.

18. Онтологічний (взаємозв'язку із сутністю, закономірностями, з природою), гносеологічний (взаємозв'язок із логікою та структурою їх наукової інтерпретації), методологічний (роль принципів у теоретичній і практичній діяльності людини) аспекти організації праці.

19. Класифікація принципів управління (самоуправління). Загальні, часткові, організаційно-технологічні принципи.

20. Наукове управління за Ф.Тейлором: нормування (будь-яку працю можна структурувати й виміряти), дослідження співвідношення часу та завдання (результат має бути досягнутий до певного часу, а ні — то винагорода буде меншою), систематичний добір і навчання кадрів (кожна організація, яка прагне до успіху постійно вдосконалює персонал), грошові стимули (винагорода за кінцевий результат, а не за роботу).

21. Принципи управління за А.Файолем: поділ праці, повноваження та відповідальність. Дисципліна, єдиноначальність, єдність наряду, підпорядкованість особистих інтересів загальним, винагорода персоналу, централізація, скалярна мета, порядок, справедливість, стабільність робочого місця, ініціатива, корпоративний дух.

22. Основні принципи, враховані в сучасному управлінні виробництвом: оптимального поєднання, централізації та децентралізації, єдиноначальності, колегіальності, поєднання прав, обов'язків і відповідальності, єдності команди, демократизації управління.

23. Нова парадигма управління в Україні в умовах переходу до ринку. Теорія "жорсткого менеджменту".

24. Управління як самоврядування. Організація взаємодії та групова динаміка в соціально-економічних і політичних системах.

25. Теорія організації та самоорганізації. Поняття синергетики.

26. Самоврядування в державних структурах. "Пульсаційний" менеджмент.

27. Акмеологічний підхід до організації праці менеджера.

28. Поняття функцій і їх класифікація в різних управлінських школах.

29. Функція прийняття управлінських рішень, планування, організації, мотивації, контролю, аналізу, регулювання.

30. Взаємозв'язок основних функцій управління з функцією ухвалення рішення.

31. Функція наукової організації управлінської праці (НОУП).

32. Напрями поліпшення праці керівника.

33. Самоорганізація як чинник результативної діяльності менеджера.

34. Особливості рефлексії як інтегрального механізму психіки та функції.
35. Менеджер у системі управління.
36. Вимоги до менеджера стратегічного й тактичного рівня ієрархії управління.
37. Основні напрями розвитку особистісних і професійних якостей менеджера.
38. Стили керівництва, їх класифікація, загальна характеристика.
39. Авторитет менеджера як керівника організації.
40. Особливості спілкування з підлеглими
41. Організована комунікація: позиції автора, який розуміє, критика, арбітра й організатора комунікації.
42. Загальна характеристика рольових позицій організованої комунікації.
43. Управлінська культура менеджера, особливості його діяльності в процесі формування організаційної культури, управлінської команди.
44. Методологічні засади оцінювання праці менеджера.
45. Управлінська праця як складова управлінської діяльності.
46. Об'єктивні основи виникнення, сутність, предмет, об'єкт і засоби організації праці менеджера.
47. Сутність, цілі й умови вдосконалення праці в сучасних умовах.
48. Управлінська праця як сума управлінських складових (управлінський працівник — управлінська ситуація — управлінський процес).
49. Завдання менеджера в управлінні діяльністю підприємства, форми керівництва.
50. Керівництво спільною діяльністю.
51. Проектування ієрархії обсягу.
52. Евристична, адміністративна й операторська функції менеджера, співвідношення між ними.
53. Зміст роботи менеджера та її класифікація.
54. Ролі керівника за Мінцбергом.
55. Фізичні та нервово-психічні навантаження.
56. Психофізіологічні дослідження.
57. Поняття трудового процесу.
58. Закони розвитку організації праці.
59. Механізм управління процесом кар'єрного зростання як мети життя.
60. Особливості стратегічного й технологічного самоменеджменту.
61. Кар'єра як показник ефективності організації праці менеджера.
62. Форми організації праці для досягнення персональних цілей.
63. Різновиди ділового спілкування.
64. Службове спілкування: стратегія комунікацій і конфлікти.
65. Основні види поділу та кооперації праці на підприємстві (технологічний, функціональний та професійно-кваліфікаційний).